

صدف

ویژه نامه شهرستان قشم

ضمیمه نشریه شماره ۷۳۶ * اردیبهشت ماه ۹۸ * ۸ صفحه

پیام مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره
سازمان منطقه آزاد قشم

گفت و گوی اختصاصی هفته نامه صدف با هادی نعیمیان سرپرست واحد
نفت و انرژی سازمان منطقه آزاد قشم

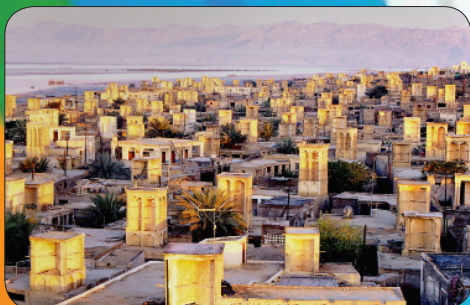
قشم، یکی از سه هاب جدید پتروشیمی کشور

بهین پالایش و اسکله نفتی حرا، امسال به بهره برداری می رسند

پیام مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره سازمان منطقه آزاد قشم

قشم با داشتن منابع بی نظیر نفت و گاز، نقطه قابل اطمینانی برای سرمایه گذاران داخلی و خارجی در بخش های مختلف به ویژه حوزه انرژی محسوب می شود. اطمینان دارم اتفاقات مهم حوزه نفت و گاز در قشم و برنامه های مربوط به صنایع عظیم پتروشیمی، پالایشگاهی، فولاد؛ و توسعه بخش های مختلف دیگر همچون شیلات، گردشگری و کشاورزی، نام و موقعیت جزیره قشم را در آینده نه چندان دور، به عنوان قطب مهم صنعتی و اقتصادی ایران، در جهان مطرح خواهد کرد. سازمان منطقه آزاد قشم در راستای اجرای سیاست های مقام معظم رهبری، برای نقش آفرینی مناطق آزاد کشور در افق ۱۴۰۴ و همچنین کمک به برنامه های آینده نگر دولت تدبیر و امید، طی چند سال گذشته توانسته است سرمایه گذاران توانمندی را در بخش های نفت و گاز این جزیره، جذب نماید.

بر اساس پیشرفت مطلوب فعالیت های انجام شده در حوزه نفت و گاز جزیره قشم، امیدوارم تا چند سال آینده شاهد رونق چشمگیر فعالیت های اقتصادی در سرزمین فرصت های طلایی باشیم.

حمیدرضا مومنی، مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره سازمان منطقه آزاد قشم

گفت و گوی اختصاصی هفته نامه صدف با هادی نعیمیان سرپرست واحد نفت و انرژی سازمان منطقه آزاد قشم

قشم، یکی از سه هاب جدید پتروشیمی کشور

بهین پالایش و اسکله نفتی حرا، امسال به بهره برداری می رسند

● در این گفت و گو، با نگاهی به ویژگی های نیروگاه ده مگاواتی خورشیدی که سال گذشته در قشم افتتاح شد، پالایشگاه ها، نیروگاه ها، اسکله های نفتی و ظرفیت بانکرینگ قشم را که در آستانه بهره برداری قرار دارند، و نیز فرصت های سرمایه گذاری در حوزه نفت و انرژی در منطقه آزاد قشم بررسی می شود.

ایرج اعتمادی: از سه سال گذشته تاکنون، فعالیت های چشمگیری در حوزه نفت و انرژی در منطقه آزاد قشم انجام شده است. در گفت و گو با هادی نعیمیان سرپرست واحد نفت و انرژی سازمان منطقه آزاد قشم، سرمایه گذاری سنگین در سرزمین فرصت های طلایی را بررسی خواهیم کرد. نعیمیان پیش از این نزدیک به سه سال مسئولیت بخش جذب سرمایه و بازاریابی سازمان منطقه آزاد را به عهده داشته است.

سازمان منطقه آزاد با تلاش های انجام شده در این دولت موفق شد عنوان هاب سوم پتروشیمی را نصیب قشم کند؛ قشم در کنار مکران و پارسیان به عنوان یکی از سه هاب جدید پتروشیمی در کشور مطرح است. موقعیت جغرافیایی و وجود ذخایر سرشار هیدروکربوری در جزیره قشم، و دیگر اکتشافات در آب های ساحلی و فراساحلی که تاکنون به مرحله عملیاتی نرسیده، فرصت ها و مزیت های زیادی در بخش پالایشگاهی برای قشم خلق کرده است.

برگزاری همایش تخصصی معرفی فرصت های سرمایه گذاری قشم در حوزه نفت و انرژی در پاییز سال گذشته در تهران با حضور برخی معاونین وزرا و مسئولین رده بالای کشوری و شرکت های خصوصی فعال و بنام در بخش انرژی در کنار سایر متخصصان این حوزه، بیش از پیش نشان داد که موضوع نفت و انرژی در قشم، به طور جدی مورد توجه دست اندرکاران این حوزه از مسئولین و بخش خصوصی قرار گرفته است.

احداث پنج مجتمع پتروشیمی در برنامه ی پیش روی سازمان منطقه آزاد قشم دیده می شود. نزدیک به ۲۶ میلیون متر مکعب گاز مورد نیاز این پروژه ها به

در صدی خارجی در جزیره قشم به بهره برداری رسید و در نوع خود کم نظیر بود. درباره ی همه ی این ها در این گفت و گو به تفصیل صحبت خواهیم کرد.

دو پروژه اسکله نفتی حرا با ظرفیت سالانه حدود ۱۶ میلیون تن، و پالایشگاه نفت فوق سنگین بهین پالایش قشم با ظرفیت نهایی ۷۰ هزار بشکه در روز در دست احداث هستند که اسکله و فاز اول پالایشگاه با ظرفیت ۳۵ هزار بشکه تا پایان سال به بهره برداری می رسند.

قشم، در حوزه نفت و انرژی، جدای از فعالیت ها در گورزین، در بخش های دیگر نیز به ویژه پالایشگاهی، از مزیت های خوبی برخوردار است؛ از آنجا که قشم در مرکزیت منطقه نفتی قرار دارد و از سویی محل عبور و مرور کشتی های حامل انرژی است، وجود تعداد پالایشگاه ها را در قشم توجیه می کند.

به گفته ی نعیمیان، فروش سوخت، بخشی از فعالیت بانکرینگ است؛ ارائه سایر اقلام مورد نیاز شناورها نظیر آب و مواد غذایی، قطعات و لوازم یدکی، تعمیرات و امکانات مربوط به اقامت و تامین و تعویض خدمه در کنار فروش سوخت نیز می بایستی اتفاق بیفتد. در هر حال نزدیکی مسیر تردد کشتی های تجاری به سواحل ما، خصوصاً جزیره قشم فرصتی است که تا کنون از آن بهره مناسب برده نشده است و امیدواریم به زودی با برنامه ها و مجوزهایی که در حوزه بانکرینگ صادر شده قسمتی از این عقب ماندگی جبران شود.

وسیله یک خط لوله ۳۰ اینچی، از سرزمین اصلی به قشم انتقال خواهد یافت.

یکی از مزیت های قشم موقعیت جغرافیایی آن است که در مسیر شاهراه تردد انواع کشتی های تجاری قرار دارد و ظرفیت بالقوه ای در بخش سوخت رسانی (بانکرینگ) ایجاد می کند. نیروگاه ده مگاواتی خورشیدی قشم، از جمله نیروگاه های خورشیدی کشور بود که سال گذشته با سرمایه گذاری صد

امضا توافق نامه سه جانبه به منظور راه اندازی آزمایشگاه مرجع نفت و فرآورده های نفتی میان پژوهشگاه صنعت نفت، موسسه آموزش عالی قشم و شرکت مشاوران آزمای، که همین هفته گذشته در نمایشگاه صنعت نفت به امضا رسید اولین برگ از اتفاقات خوب در این حوزه طی سال جاری است که به همت همکاران این بخش خصوصا جناب آقای مهندس دهقان به ثمر رسید.

منظور صادر شده و به چه سرانجامی رسیده اند تا بتوان با برآورد دقیق تر، پیش رفت. نعیمیان می گوید: در ظاهر با آمار زیادی مواجه بودیم ولی در عمل جز چند پروژه نیروگاهی و نفت و انرژی که از سابق فعالیت داشتند و تعدادی که پیشرفت مناسبی داشتند یا برنامه قابل قبولی ارائه داده بودند، الباقی بر اساس شواهد کارشناسی شده اجرا شدنی نبودند؛ بنا بر این تعداد زیادی از این مجوزهای بلا تکلیف، باطل شدند و تعیین تکلیف مواردی که زمین در اختیار دارند در بخش حقوقی سازمان، در دست پیگیری و اقدام است.

تامین زیرساخت های اجرایی برای سرمایه گذاران فعال نفت و انرژی

در بخش سخت افزاری اما؛ لازم بود برای سرمایه گذارانی که فعالیت می کنند و در آینده خواهند آمد زیرساخت هایی به لحاظ اجرایی فراهم کنیم. زیرساخت های فیزیکی مثل جاده و از این دست مسائل مد نظر نیست، زیرساخت هایی از لحاظ عملیاتی که چه هماهنگی هایی برای سرمایه گذاری باید فراهم شود.

با توجه به زیرساخت های سخت افزاری که اشاره فرمودید، بفرمایید مراحل درخواست سرمایه گذاری در حوزه نفت و انرژی چگونه است؟

اقتصادی و سرمایه گذاری سازمان مورد بررسی قرار گرفت. برنامه های اجرایی به همراه مستندات مربوط به توانمندی مالی و فنی اخذ و مورد ارزیابی قرار گرفت و در نهایت منجر به پالایش این مجوزها و ابطال تعداد زیادی از آنها شد. در برخی موارد که زمین طرح واگذار شده بود، میزان زمین درخواستی با توجه به نیاز طرح ارائه شده بازمینی و در مواردی که نیاز به اصلاح و یا فسخ قرارداد بوده، اقدام شده است. به عبارت دیگر طی یک روند کارشناسی، کلیه مجوزها و طرح های ارائه شده بررسی و یک پالایش کامل انجام شده است. کاری دشوار و زمان بر برای مسئولین این حوزه بود که وقت و انرژی زیادی را از این مدیریت گرفت. دو سال پیش بود که آمار جامعی از مجوزها در آمد و نزدیک به چهل مجوز مشمول ماده ۵ آیین نامه اخذ عوارض شده و ابطال گردید. بعضا برخی از آنها نزدیک ده سال از صدورشان گذشته ولی اقدامی در جهت اجرای پروژه صورت نگرفته بود. انباشت مجوزهای غیر فعال، با توجه به محدودیت فرصت ها، امکان جذب سرمایه گذاری های جدید در بخش نفت و انرژی در قشم را با مشکل مواجه کرده بود.

ظرفیت ایجاد پالایشگاه در قشم باید مشخص می شد که امکان احداث چند پالایشگاه وجود دارد، و چه تعداد مجوز برای این

در حوزه ذخیره سازی فرآورده های نفتی یک پروژه با ظرفیت ۶۵ میلیون بشکه از گذشته در مرکز جزیره یعنی منطقه دیرستان، توسط شرکت سرمایه گذاری نفت قشم با نام پایانه نفتی در دست احداث بوده که به دلیل برخی مشکلات مدت زمانی متوقف و پیشرفت چندانی نداشت؛ از اوایل زمستان گذشته عملیات اجرایی با هدف تکمیل پروژه مجددا آغاز شده و خرداد ماه امسال فاز اول آن با ظرفیت سه میلیون و دویست هزار بشکه افتتاح خواهد شد. البته برنامه های توسعه ای تا ۱۰ میلیون تن در وهله اول و بیش از آن در آینده توسط سرمایه گذار در دست بررسی است.

موقعیت جغرافیایی و فرصت های پیرامونی، این قابلیت ها و مزیت ها را به جزیره ی قشم داده است.

پالایش مجوزهای حوزه نفت و انرژی

ابتدا در بخش نرم افزاری که برای پالایش مجوزها انرژی زیادی را از مسئولین در این حوزه گرفت؛ از نعیمیان می پرسیم: نعیمیان می گوید: از حدود چهار سال قبل در ابتدا مجوزهای فعالیت اقتصادی که طی سال های قبل در این حوزه صادر ولی طی زمان زیادی پس از اخذ آن اقدامی برای اجرای پروژه صورت نگرفته بود توسط همکاران متولی این بخش و معاون محترم

یادم است موقع افتتاح این نیروگاه سرو صدای زیادی به راه افتاد از لحاظ اهمیت و بزرگی پروژه، بفرمایید نیروگاه خورشیدی قشم چه ویژگی های متفاوتی با سایر نیروگاه ها در سطح کشور دارد؟

زمانی که نیروگاه خورشیدی «سرزمین آبی دو قشم» نصب و به بهره برداری رسید، در کشور نیروگاه هایی در دست احداث بود ولی تعداد نیروگاه های خورشیدی به بهره برداری رسیده زیاد نبود. می خواهم بگویم که نیروگاه خورشیدی این جا زده شده ولی من و شما در قشم باید بدانیم این حرکت کوچکی نبوده که در قشم اتفاق افتاده، در زمان خودش جزو اولین ها در کشور بود. امروز

توسط شرکت صنایع ملی پتروشیمی تأیید شده است. منطقه پس از واگذاری زمین با دریافت گزارش های پیشرفت کار به صورت سه ماهه، شش ماهه و سالیانه بر اجرای آن نظارت می کند؛ این از لحاظ زیرساخت، یک اقدام اصولی بوده که منطقه آزاد در این دوره مدیریتی سازمان انجام داده است.

از سوی دیگر تفاهم نامه ای بین پژوهشگاه صنعت نفت و سازمان منطقه آزاد در راستای همکاری های دو جانبه و استفاده از ارتباطات و توان فنی پژوهشگاه مذکور در راستای شناسایی طرح های دارای قابلیت اجرایی در منطقه آزاد و همچنین جذب سرمایه گذاری در بخش های گوناگون مرتبط با حوزه انرژی وجود

طی تفاهمی که سازمان منطقه آزاد با شرکت صنایع ملی پتروشیمی NPC دارد درخواست سرمایه گذاران را به لحاظ توجیه اقتصادی و اهلیت مقدمات توسط بخش کارشناسی سازمان بررسی، سپس برای نظر نهایی بر اساس مستندات ارائه شده به شرکت صنایع ملی پتروشیمی ارسال می گردد. کارشناسان NPC خیلی تخصصی تر با توجه به سیاست های کلان کشوری و در نظر داشتن سایر پروژه های در دست احداث در سراسر کشور، بررسی های خود را انجام داده و در صورت تکمیل مدارک سرمایه گذاران و تأیید آن، برای صدور مجوز فعالیت به سازمان معرفی می گردند. یک هماهنگی و ارتباط زیرساختی خوبی بین

از حدود ۳۲ نیروگاه خورشیدی فعال تعداد فقط ۱۲ نیروگاه ۱۰ مگاواتی است. الباقی بیشتر با ظرفیت های کم تر از ۱۰ مگاوات هستند. سرمایه گذار ایتالیایی که از اواخر سال ۱۳۹۴ اقدام کرده بود به دنبال احداث اولین نیروگاه ده مگاواتی ایران بود. ولی به واسطه مشکلات در انتقال پول، پروژه با اندکی تأخیر محقق شد.

همزمان و بعد از قشم، در کرمان، همدان، شیراز، یزد و چند استان دیگر هم پروژه هایی با این حجم اجرا شده ولی نیروگاه قشم در

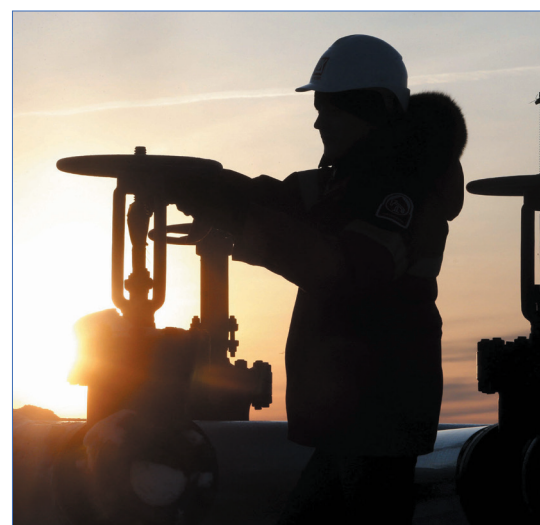
دارد؛ تا به شکلی کاملاً فنی و اصولی به سمت احداث پروژه های نفتی پیش برویم. مجوزها را در چارچوب های علمی و فنی تر قرار داده ایم تا بتوانیم با ارتباط نزدیک با نهادهای تخصصی و متولی هر بخش که اشراف و نظارت جامع بر فعالیت های مرتبط در سطح کشور دارند- ضمن بهره بردن از ظرفیت تخصصی آنها، در پیوند با برنامه های کلان کشوری، اقدام شود.

دقیقا بفرمایید چه اقدامات ملموسی در این حوزه انجام شده است؟

با تمهیداتی که در بخش نفت و انرژی صورت گرفته، سرعت پیشرفت تعدادی از پروژه ها از دو سال قبل روند قابل قبولی طی نموده و امیدواریم تا پایان امسال با به ثمر رسیدن تلاش های انجام شده حاصل آنها قابل رویت گردد. یکی از این اتفاقات مهم که سال گذشته به بهره برداری رسید نیروگاه ده مگاواتی خورشیدی بود که با توجه به تعداد اندک نیروگاه های ده مگاواتی خورشیدی در کشور، این اقدام کار برجسته ای در سطح ملی بود. ما در کشور نیروگاه های هفت مگاواتی و سه مگاواتی داشتیم، نیروگاه خورشیدی ده مگاواتی قشم در زمان احداث، یکی از نیروگاه های بزرگ کشور بود. نیروگاهی که صد درصد با سرمایه گذاری خارجی (ایتالیایی) انجام شد؛ در همان پنجره ی کوتاهی که در مناسبات سیاسی به تبع برجام به وجود آمد این پروژه عملیاتی شد که دستاورد خوبی بود.

منطقه آزاد و صنایع ملی پتروشیمی در این زمینه به وجود آمده به طوری که طرح های ارائه شده به لحاظ فنی، نحوه تأمین مالی و توجیه اقتصادی، به دقت مورد ارزیابی قرار می گیرد.

این اتفاق مبارکی است چرا که پس از تأیید پروژه از سوی صنایع ملی پتروشیمی، در سازمان منطقه آزاد این اطمینان خاطر را داریم

که مجوز صادر شده برای سرمایه گذار طرح دارای توان فنی و مالی واقعی است و در عین حال خوراک و محصول نهایی تولیدی نیز

دستور کار دارد که نیاز به سرمایه گذاری جهت خرید و نصب تجهیزات مورد نیاز دارد که بعد از آغاز فعالیت نیروگاه، انجام می گردد. البته بازاریابی برای استفاده از آب تولیدی در بخش های مورد نیاز نیز در دستور کار دارند.

نیروگاه قشم مولد نیز حدود ۲ ماه پیش توربین ژنراتور بسیار مدرنی را وارد کرد. توربین ژنراتور پیشرفته که پیش از برقراری مجدد محدودیت های احتمالی در فرصت کوتاه خریداری و پس از ورود به جزیره قشم به محل پروژه منتقل گردید. نیروگاه قشم مولد، امروز در حدود ۷۰ مگاوات برق تولید می کند که با نصب تجهیزات وارد شده ظرفیت را تا پانصد مگاوات خواهد رساند.

پالایشگاه بهین پالایش تا پایان سال به بهره برداری می رسد. در کنار قشم مولد، پالایشگاه بهین پالایش داریم که احتمالا تا پایان سال به بهره برداری می رسد؛ بهین پالایش در فاز اول ۳۵ هزار بشکه نفت فوق سنگین را وارد و از آن قیر استحصال می کند، سپس قیر و نفت سبک را صادر می کند.

فاز دوم نیز ظرفیت ۳۵ هزار بشکه در روز دارد که پس از این فاز اجرا خواهد شد؛ یوتیلیتی (برق، آب و بخار) مورد نیاز پالایشگاه توسط قشم مولد تامین می گردد.

اسکله نفتی حرا با ظرفیت سالانه ۱۶ میلیون تن نفت

همچنین، در همان منطقه، اسکله نفتی حرا قرار دارد که با ظرفیت حدود ۱۶ میلیون تن سالیانه به پالایشگاه بهین پالایش خدمات تخلیه، بارگیری و انبارداری ارائه خواهد نمود و مطابق برنامه تا پایان سال همزمان با بهین پالایش به بهره برداری می رسد. کشتی های حامل نفت فوق سنگین برای بهین پالایش در این

پیش آمده هنوز موفق به شروع اقدامات اجرایی نشده اند. که البته درخواست مهلت داده اند، که با توجه به درک شرایط موجود، فرصت را به آن ها داده ایم.

مجوز پروژه منوط به ارائه گزارش پیشرفت است

یکی از اقدامات خوب و متفاوتی که از سه سال پیش در قشم افتاده، ارائه گزارش از سوی پروژه هایی است که مجوز داده ایم به طوری که ماهانه، شش ماهه و سالانه گزارش پیشرفت پروژه می دهند که در غیر این صورت با مشکل مواجه می شوند که ممکن است لغو مجوز شوند و یا تسهیلاتی که از ما می گیرند در اختیارشان نگذاریم. بنابر این ما دیگر پروژه ای نداریم که مجوز داشته باشد و فعالیت نکند، مگر اینکه در گزارش ها مشخص شده باشد که مشکلات قابل توجیه دارند به طوری که مورد پذیرش ما واقع شود.

آیا در منطقه آزاد قشم نیروگاه های دیگری هم در دست احداث است؟

در کنار نیروگاه های خورشیدی، دو نیروگاه ۵۰۰ مگاواتی دیگر در قشم در دست احداث هستند. نیروگاه قشم مولد و دیگری انرژی گستر که از سه سال پیش کم کم عملیات اجرایی شان شروع و پیشرفت محسوسی داشتند. امروز می توانم این نوید را بدهم که طبق گزارشی که به ما داده اند **انرژی گستر در تیرماه سال جاری تا ۳۲۰ مگاوات برق تولید خواهد کرد؛** و در گزارش آخر نیروگاه بیش از ۹۰ درصد پیشرفت پروژه داشتند و همه تجهیزات آن نصب شده است.

فاز دوم انرژی گستر، تولید ۱۰۰ هزار متر مکعب آب شیرین در

زمان احداثش جزو پروژه های قابل قبول و شاخص در سطح کشور بوده و هست.

خیلی ساده و مشخص بفرمایید چه فوایدی دارد این نیروگاه؟ از ویژگی های آن برای ما بگویید.

این نیروگاه برق پاک تولید می کند و وارد مدار شبکه کشور می شود. امروزه تولید برق با استفاده از انرژی های تجدیدپذیر مانند خورشیدی یا نیروگاه های بادی و غیره، با توجه به کاهش مصرف منابع سوختی فسیلی، برای کاهش آلودگی هوا و حفظ محیط زیست از اهمیت بالایی برخوردار است؛ همچنین در بعد تعهدات بین المللی در زمینه کاهش منابع آلوده ناشی از مصرف سوخت های فسیلی به منظور مقابله با پدیده گرمایش زمین، با افزایش این قبیل نیروگاه های پاک، سهم خود در راستای کاهش استفاده از انرژی های فسیلی انجام داده ایم.

ظاهرا نیروگاه های دیگری هم در دست اقدام بود، چرا متوقف شدند؟

امیدوار بودیم که در ادامه، نیروگاه های دیگری احداث شود که با توجه به مشکلات ارزی که به وجود آمد سرمایه گذاران با مشکلات تامین منابع مالی، جابجایی و انتقال پول و واردات تجهیزات مورد نیاز مواجه گردیدند. البته متقاضیان زیادی، علاقه مند به سرمایه گذاری در این بخش بودند.

یک نیروگاه سه مگاواتی پس از اخذ مجوز و واگذاری زمین در دست احداث بود که علیرغم واردات و نصب بخشی از تجهیزات، به دلیل مسائل پیچیده تخصیص ارزش هنوز تکمیل نشده است؛ دو نیروگاه دیگر با مشارکت سرمایه گذار خارجی هم پس از اخذ مجوزها و تخصیص زمین با توجه به مشکلات حملی

اسکله تخلیه و از طریق لوله به پالایشگاه منتقل و قیر و نفت سبک تولیدی به همین ترتیب از بهین پالایش صادر می گردد.

اسکله نفتی حرا فقط برای بهین پالایش ساخته شده؟

ظرفیت اسکله طوری است که در عین حال تامین نیازهای بهین پالایش به سایر پروژه های نفتی مستقر در منطقه خدمات می دهد؛ اسکله صرفاً برای بهین پالایش ساخته نشده اسکله ای است که می تواند به پروژه های نفتی که در محدوده کاوه و اطرافش به بهره برداری می رسند خدمات بندری ارائه دهد.

ذخیره سازی دیرستان

ذخیره سازی دیرستان را بعد از مدت ها که فعالیت آن تقریباً متوقف بود، از چهار ماه پیش با تفاهم نامه ای که با شرکت نفت بسته شد، قرار شده راه اندازی شود؛ برای ذخیره سازی فرآورده های نفتی است که طبق آخرین گزارش ها از خرداد ماه عملیات حمل محموله به آن شروع خواهد شد.

ذخیره سازی دیرستان پروژه ای است که به دلیل مشکلات مدتی پیشرفت نداشته؛ اکنون عملیات اجرایی آن با سرعت در حال انجام است و مخازن پس از انجام تست های مورد نیاز آماده خواهند

مسائل مربوط به نقل و انتقالات ارزی حاصل از فروش سوخت، مشکلی برای فعالیت ندارد. مجموعه دیگری نیز که با توجه به سوابق کاری قبلی، توانمندی اجرای این فعالیت را دارند نسبت به اخذ مجوز و عقد قرارداد زمین اقدام نموده اند و اکنون در مراحل اولیه اجرایی هستند که امیدواریم بتوانند به نحو مطلوب کار کنند. از سیاست های وزارت نفت این است که بانکرینگ باید حتماً تأسیسات زمینی داشته باشند تا بتوانند با ایجاد مخازن، قادر به خرده فروشی در بندرگاه و یا به وسیله شناور به کشتی های عبوری باشند. در این بخش ظرفیت خوبی برای قشم پیش بینی شده و تاکنون تا ۱۵۰ هزار تن مجوز فعالیت صادر شده است.

به طور کلی جزیره ی قشم در حوزه نفت و انرژی در چه زمینه هایی ظرفیت دارد؟

جزیره ی قشم در بخش های بانکرینگ، ذخیره سازی، پتروشیمی، پالایشگاهی و نیروگاهی توانمندی های بالقوه ای دارد. به علاوه در بخش های دیگر از جمله LNG که البته تکنولوژی خاص خود را می طلبد، ظرفیت هایی قابل پیش بینی است که با سرمایه گذاران و معرفی آنها به شرکت نفت، همکاری لازم را می کنیم. در بحث نفت و انرژی با توجه به اتفاقاتی که از گذشته افتاده،

در بحث پالایش امروز از پروژه ها و اسکله هایی حرف می زنیم که واقعی هستند، اگر اسکله داریم یک اسکله ۱۶ میلیون تنی (اسکله نفتی حرا) واقعی داریم که تا آخر سال به بهره برداری می رسد. دو نیروگاه ۵۰۰ مگاواتی داریم که یکی در تیرماه و دیگری از اواخر امسال تا اواسط سال آینده نصب آن به پایان می رسد- که البته هم اکنون با ظرفیت فعلی تا ۷۰ مگاوات تولید برق دارد. ولی ظرفیت نهایی آن ۵۰۰ مگاوات است که پس از نصب تأسیسات و تجهیزات وارد شده تکمیل می گردد- امکان تولید ۱۰۰ هزار متر مکعب آب شیرین نیز به دنبال آن خواهند داشت که باید ظرفیت مصرف آن نیز ایجاد شود.

منظور تان چه نوع مصارفی است؟

مصرف می تواند بخشی برای پتروشیمی و پالایشگاه ها باشد یا بخش کشاورزی به ویژه در بخش گلخانه ای که اگر بخواهند فعالیت کنند آب آن را از طریق این آب شیرین کن ها قابل تامین است. به هر حال ظرفیت خوبی است که برای آینده ایجاد می شود.

چه برنامه های دیگری در این حوزه دنبال می کنید؟

در کنار این ها فعالیت هایی از گذشته وابسته به صنایع نفتی تولید سکو های نفتی در منطقه صنعتی کاوه فعال است.

پنج مجتمع پتروشیمی در برنامه است که در هاب پتروشیمی

شد؛ پیش بینی اولیه ایجاد ظرفیت ذخیره سازی تا ۶ میلیون بشکه بوده است. در حال حاضر برنامه تکمیل و ذخیره سازی سه میلیون و دویست هزار بشکه در دست اقدام است. در مرحله بعد فاز دوم افزایش تا ۶ میلیون بشکه و سپس توسعه های بعدی تا ۱۰ میلیون بشکه و بیش از آن تامین ظرفیت ذخیره سازی فرآورده های نفتی را به عنوان پشتوانه ی مسائل فروش نفت که در همه جای دنیا رایج است، ایجاد کنند.

این پروژه توسط شرکت سرمایه گذاری نفت از چند سال پیش با توجه به توجیه اقتصادی در قشم آغاز شد ولی در ادامه به دلیل مشکلات تامین مالی و جلب مشارکت خارجی عملیات اجرایی با توقف مواجه شد. امروز با رفع این مسائل با توجه به نیاز کشور و توجیهات اقتصادی این سرمایه گذاری، به زودی شاهد فعالیت آن خواهیم بود.

وضعیت بانکرینگ سلخ در حال حاضر چگونه است؟

در سلخ، شرکت سوخت رسانی نفت ستاره تأسیسات لازم برای ذخیره حدود ۵۰ هزار تن سوخت ایجاد کرده است و حوضچه آرامش و اسکله ای هم در حال آماده سازی برای پهلوگیری کشتی های تاده هزار تنی است.

در حال حاضر تأسیسات آماده است و سهمیه نیز دارد با حل

بررسی است و به محض تصمیم گیری با شروع حمل، پایانه به بهره برداری می رسد، کاملاً ملموس خواهد بود. این پایانه در فاز اول گنجایش ذخیره سازی سه میلیون و دویست هزار بشکه فرآورده نفتی را دارد. در تیرماه یکی از نیروگاه ها با دو واحد ۱۷۰ مگاواتی شروع به تولید و تزریق برق به شبکه برق کشور خواهد کرد. سه واحد پتروشیمی مجوز فعالیت اخذ کرده اند و طرح های اجرایی آن ها یا در دست بررسی است و یا در دست تهیه هستند. دومین پروژه بانکرینگ در مرحله طراحی است که در سلخ و در کنار نفت ستاره تاسیساتش را اجرایی کند. بعد اسکله نفتی حرا و پالایشگاه بهین پالایش قشم و نیروگاه قشم مولد تا پایان سال به بهره برداری خواهند رسید تا طلیعه ای باشند از پیشرفت ملموس در حوزه نفت و انرژی در جزیره قشم.

در حوزه نفت و انرژی در قشم از سال های قبل، جز معدودی، یا مجوز بوده و یا زمینی بوده که دورش سیم خاردار کشیده بودند و رها شده بود. پس از پالایش مجوزها و بررسی برنامه های اجرایی مواردی که برنامه ای مدون نداشتند از دور خارج شدند و آن ها که توان و تخصص و تمایل واقعی برای کار داشتند با قوت به میدان آمدند و تلاش و تحرک ایجاد شده منجر شد که به

مستقر خواهند شد. در بحث سوخت رسانی به هواپیما مذاکراتی در دست انجام است که به دنبال این هستیم که این اتفاق در قشم بیفتد در این صورت خیلی از هواپیماهایی که از منطقه می گذرند اعم از باری و مسافری می توانند در قشم سوخت بگیرند. قشم از نظر قرارگیری در مسیر پروازها و کیفیت سوخت دارای مزیت خوبی است حالا اینکه در بحث قیمت ها چگونه بتواند رقابت کند باید بررسی شود که این موضوع در دست بررسی است. با توجه به ذخایر گازی و میزان تولید، بعد از قطر دومین تولید کننده گاز در جهان هستیم، متقاضیان زیادی برای ورود به ایجاد واحد های LNG داریم که مشکل اصلی نرخ گاز مورد درخواست می باشد که فعلاً توجیه اقتصادی ندارد.

طرح ایجاد یک مگاپورت برای هاب پتروشیمی در برنامه است؛ یک تاسیسات بندری با ظرفیتی قابل قبول که بتواند به مجتمع های پتروشیمی مستقر در هاب خدمات مورد نیاز را ارائه دهد.

مسائل و مشکلات این حوزه را چگونه می بیند؟

امروز یکی از معضلات و مشکلات در صنعت نفت و انرژی، خصوصاً احداث و توسعه، بحث تکنولوژی مورد نیاز و دوم تامین سرمایه گذاری سنگین است؛ تکنولوژی هایی که بعضاً بخشی از

آنها باید از کشورهای خاص و توسعه یافته تامین شود و در حال حاضر دشوار است. تامین سرمایه گذاری با توجه به حجم بالای آن در پروژه های این حوزه نیز چون معمولاً از طریق فاینانس تحقق می یافت به خاطر مشکلات بانکی ناشی از محدودیت های تحریمی در حال حاضر با مشکل مواجه است. یکی از دلایل توقف برخی از پروژه ها و یا کندی پیشرفت پروژه ها مربوط به مسائل مالی و فاینانس است. که البته فعالین این حوزه با تدبیر و اتخاذ روش های لازم در تلاش برای رفع آن ها هستند.

برای مثال اسکله نفتی حرا اگر با چنین مشکلات پیش بینی نشده ای مواجه نشده بود حداکثر تا خردادماه به بهره برداری می رسید که حالا امیدواریم تا پایان سال به بهره برداری برسد. البته در پروژه های با حجم کوچک و متوسط که نیازمند تامین مالی بین المللی نباشد و تامین تجهیزات مورد نیاز مشکل نباشد بالطبع سرعت بیشتری می گیرد.

با وجود این مشکلات، میزان پیشرفت را چگونه می بیند؟

در بخش نفت و انرژی با وجود مسائل سیاسی و محدودیت هایی که به ما تحمیل شده پیشرفت پروژه هایمان قابل قبول است. این دستاورد، ان شاء الله با بهره برداری از یک پایانه نفتی - که الان نحوه انتقال فرآورده به محل مخازن در دست

امید پروردگار تا پایان سال شاهد اسکله نفتی، پالایشگاه، نیروگاه، بانکرینگ و پروژه هایی باشیم که به بهره برداری رسیده باشند.

امضا توافق نامه سه جانبه به منظور راه اندازی آزمایشگاه مرجع نفت و فرآورده های نفتی میان پژوهشگاه صنعت نفت، موسسه آموزش عالی قشم و شرکت مشاوران آزمای، که همین هفته گذشته در نمایشگاه صنعت نفت به امضا رسید اولین برگ از اتفاقات خوب در این حوزه طی سال جاری است که به همت همکاران این بخش خصوصاً جناب آقای مهندس دهقان به ثمر رسید.

بفرمایید وضعیت اشتغال در پروژه های نفتی چگونه است؟
پروژه های نفت و انرژی در زمان ساخت، اشتغال زیادی ایجاد می کند. برای نمونه در پالایشگاه بهین پالایش بطور هم زمان سه پیمانکار با حدود ۱۰۰۰ نفر پرسنل در مقاطعی از کار مشغول فعالیت هستند. البته میزان اشتغال این پروژه ها پس از بهره برداری با توجه به استفاده از سیستم های الکتریکی و اتوماسیونی کمتر از این خواهد بود. ولی روی هم پیش بینی می شود پروژه هایی که امسال به بهره برداری می رسند برای نزدیک به ۸۰۰ نفر شغل مستقیم ایجاد کنند که با توجه به واحدها و فعالیت هایی که در کنار این پروژه ها فعال می گردند، میزان اشتغال ایجاد شده بسیار

که بالاخره به هر طریقی با محدودیت های تحمیلی ایجاد شده، همچنان سرمایه گذاران تازه نفسی داریم که برای فعالیت هایی مثل تولید محصولات شیمیایی تولید زیر مجموعه های صنعت نفت، علاقه مند به سرمایه گذاری هستند.

هم سرمایه گذارانی که برای اجرای طرح های بزرگ پتروشیمی و پالایشگاهی و اغلب با فاینانس خارجی درصدد اجرای پروژه هستند، و هم سرمایه گذارانی با قدرت مالی و توانایی تجهیز منابع مالی داخلی که با مشکلات و مسائل پیچیده ارزی مواجه نیستند. امیدواریم همین سرمایه گذاران تازه نفس، از فرصت هایی که پس از پالایش مجوزها، آزاد شده و اکنون در دسترس قرار گرفته، به خوبی استفاده نمایند.

که پیگیری کنیم و مشکلاتشان را برطرف کنیم. ما به فعالیت هایی که در حال انجام است خوشبین هستیم. معمولاً کارهای بزرگ و سرمایه بر در زمان های طولانی تری به ثمر می رسد، اما وقتی به بهره برداری می رسد رضایت حاصل از اتفاق نیز بیشتر است و تحقق آن ارزشی دو چندان نسبت به کارهای کوتاه مدت دارد. با شرایط خوبی که ایجاد شده و پروژه هایی که از آنها نام برده شد و امسال به بهره برداری می رسند، امیدواریم در حوزه نفت و انرژی صدای قشم بلندتر شنیده شود، که سایر سرمایه گذاران، البته واقعی، هم امیدوارانه تر به قشم نگاه کنند.

باتوجه به این شرایط استقبال سرمایه گذاران را چگونه ارزیابی می کنید؟
از چند ماه گذشته به این طرف حتی پس از این مسائل و فشارهایی

ارزشمند خواهد بود.

امیدواریم تعداد پروژه ها و صنایع فعال در این بخش باز هم افزایش پیدا کند. با همکاری پژوهشگاه صنعت نفت رایزنی و پیگیری ها در حال انجام است تا طرح هایی که مزیت اجرایی در منطقه دارند، نظیر احداث مینی پالایشگاه یا واحدهای LNG با شناسایی سرمایه گذاران بالقوه به مرحله اجرایی در آیند. با این هدف سرمایه گذار پس از ارائه درخواست، در صورت ارزیابی مثبت از توان فنی، مالی و اجرایی مورد پشتیبانی قرار گرفته و در مواردی که به هماهنگی با سایر نهادها نیاز به رایزنی و پیگیری است تا بر طرف شدن مشکلات در کنار آنها قرار داریم. در مواردی نظیر تخصیص خوراک، اخذ مجوز های کشوری و غیره، از وظایف ما این است

